

Tisztelt Hölgyem/Uram!

A közétkeztetési szolgáltatást igénybe vevő ellátottak körülbelül 2-5%-a speciális étrendet igényel, többségük valamilyen allergia vagy táplálékintolerancia miatt. Mindkét esetben a táplálékra, vagy annak valamely alkotórészére reagál a szervezet, azzal a különbséggel, hogy az allergiához kóros immunreakció is társul. Lehetnek hasi-, légúti-, bőr-, idegrendszeri-, és vérképzőszervi tünetek is, amelyek az enyhe hasfájástól egészen, az akár halálos kimenetelű anafilaxiás sokkig is terjedhetnek. Kiemelten fontos tehát számunkra, hogy a diétás ellátottak ételeire nagy figyelmet fordítsunk, azokat megfelelően készítsük el, azonosítsuk, tároljuk, szállítsuk. Ennek elérése érdekében a diétás ételkészítés folyamatát a jogszabályi előírások, szakmai szabályok, valamint belső elvárásaink figyelembe vételével szabályoztuk (MU-8.5-2. Diétás ételkészítés utasítás). Célunk a szolgáltatást igénybevevő fogyasztók legmagasabb szintű biztonságos kiszolgálása ezen kiemelt figyelmet igénylő területen is.

1. Allergének és intoleranciát okozó anyagok

A fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelet szerint II. melléklete szerint az allergiát, vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek (továbbiakban: allergén) az alábbiak:

- 1) Glutént tartalmazó gabonafélék (azaz búza, rozs, árpa, zab, tönkölybúza, kamut, illetve hibridizált fajtái) és a belőlük készült termékek.
- 2) Rákfélék és a belőlük készült termékek.
- 3) Tojás és a belőle készült termékek.
- 4) Hal és a belőle készült termékek.
- 5) Földimogyoró és a belőle készült termékek.
- 6) Szójabab és a belőle készült termékek.
- 7) Tej és az abból készült termékek (beleértve a laktózt).
- 8) Diófélék, azaz mandula (*Amygdalus communis*L.), mogyoró (*Corylus avellana*), dió (*Juglans regia*), kesudió (*Anacardium occidentale*), pekándió (*Carya illinoensis*[Wangenh.] K. Koch), brazil dió (*Bertholletia excelsa*), pisztácia (*Pistacia vera*), makadámia vagy queenslandi dió (*Macadamia ternifolia*) és a belőlük készült termékek.
- 9) Zeller és a belőle készült termékek.
- 10) Mustár és a belőle készült termékek.
- 11) Szezámag és a belőle készült termékek.
- 12) Kén-dioxid és az SO₂-ben kifejezett szulfitek 10 mg/kg, illetve 10 mg/liter összkoncentrációt meghaladó mennyiségben.
- 13) Csillagfürt és a belőle készült termékek.
- 14) Puhatestűek és a belőlük készült termékek.

2. A szolgáltatott diéták köre

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (továbbiakban: Rendelet) szerint:

„15. § (1) A fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást, gyermekvédelmi szakellátást, illetve szociális szakosított ellátást nyújtó intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményben minden, szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet kell biztosítani a (2)–(5) bekezdésben, valamint a 16. § (5) és (6) bekezdésében foglaltak betartásával.

(1a) Táplálékallergia és -intolerancia esetén az (1) bekezdésben foglaltakat kizárólag a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és a 925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és

Kiadás dátuma:
2020.07.15.Verziószám:
3.Azonosító:
MU-8.5-2-2MOldalszám:
2/4.

a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet II. Mellékletében felsorolt allergiát vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek vonatkozásában kell alkalmazni.”

Fentiek értelmében az intézmény kötelessége biztosítani, hogy a speciális táplálkozási igény fennállása esetén a megfelelő étrend biztosított legyen, ugyanakkor a Hungast csoport szolgáltatói szemléletének köszönhetően ezen kötelezettséget minden esetben igyekeznek átvállalni az intézménytől, és az 1. pontban felsorolt allergénektől mentes étrendet (kötelezően vállalt diéta) biztosítani.

Figyelembe véve az egyre növekvő speciális táplálkozási igényeket a Hungast csoport mindent megtesz annak érdekében, hogy az 1. pontban fel nem sorolt egyéb eliminációs igényeket (pl.: paradicsom, fokhagyma, zöldborsó, stb.)(kötelezőn felül vállalt diéta) is biztosítsa, ugyanakkor ennek vállalása minden esetben a területileg illetékes dietetikus döntési kompetenciája. A mérlegelés során figyelembe veszi többek között a diétás konyha kapacitását, a humán erőforrás rendelkezésre állását, a beszerezhető alapanyagok körét, a változatos étrend biztosításának lehetőségét.

3. Diéta igénylés folyamata

Diétás szolgáltatást szakorvosi igazolás megléte esetén, vagy vallási okokra való hivatkozással (pl.: sertéshús mentes, ovo-lakto vegetáriánus étrend esetén, stb.) lehet igényelni.

A Rendelet szerint:

„2. § (1) 22. szakorvos:

- a) *endokrinológia és anyagcsere-betegségek ráépített szakképesítéssel rendelkező szakorvos,*
- b) *gasztroenterológia alap szakképesítéssel rendelkező szakorvos,*
- c) *diabetológiai szakorvosi licenccel rendelkező szakorvos,*
- d) *allergológia és klinikai immunológia ráépített szakképesítéssel rendelkező szakorvos;”*

A fenti szakorvosi körön kívül eső orvosi igazolásokat (pl.: házi orvos, stb.) nem áll módunkban elfogadni. Allergének eliminációjára vonatkozó igényt csak fenti szakorvosi igazolásokkal teljesíthetünk.

A rendelkezésre álló szakorvosi igazolást, illetve vallási okból igényelt diéta esetén az igény írásos megfogalmazását el kell juttatni az intézmény ügyintézője részére. Amennyiben ezen dokumentumok nem tartalmazzák az alább felsorolt információkat, azokat ki kell egészíteni ezekkel:

- 1) diétát igénylő fogyasztó neve,
- 2) diétát igénylő fogyasztó születési helye és ideje,
- 3) diétát igénylő lakcíme,
- 4) a diétás szolgáltatás igénybe vételét biztosító intézmény neve,
- 5) a diétás szolgáltatás igénybe vételét biztosító intézmény címe,
- 6) szülő/gondviselő neve,
- 7) szülő/gondviselő értesítési címe,
- 8) szülő/gondviselő telefonszáma,
- 9) igényelt diéta pontos leírása, az eliminálandó (kizárandó) élelmiszerek felsorolása.

Az intézmény ügyintézője a fent leírt dokumentum(ok)at és információkat átveszi kiskorú igénylő esetén a diétás szolgáltatást igénybe vevő szülőtől/gondviselőtől, vagy a diétás szolgáltatást igénybe vevő fogyasztótól úgy, hogy a kézhez vételkor a szülő/gondviselő esetén kitölteti (személyes adatok, igényelt diétára vonatkozó adatok), majd aláírja a **Szülői/gondviselői nyilatkozat diétás szolgáltatásról és a szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló dokumentumot, fogyasztó esetén pedig a **Fogyasztói nyilatkozat diétás szolgáltatásról és a szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló dokumentumot a lap közepén. Ezzel az aláírásával a szülő/gondviselő/fogyasztó hozzájárul a személyes adatainak a gazdasági társaság által történő kezeléséhez. Ezt követően az intézmény ügyintézője, a szülő/gondviselő vagy a fogyasztó minden dokumentumot (diétás

Kiadás dátuma:
2020.07.15.Verziószám:
3.Azonosító:
MU-8.5-2-2MOldalszám:
3/4.

nyilatkozat, szakorvosi igazolás vagy vallási okból igényelt diéta esetén az igény írásos megfogalmazását) eljuttat a Hungast csoport területileg illetékes vezetője, illetve dietetikusa részére.

A dietetikus átvizsgálja a rendelkezésre bocsátott információkat. Szükség esetén kiegészítő információkat kér az intézmény ügyintézőjétől, vagy kiskorú igénylő esetén a diétás szolgáltatást igénybe vevő szülőtől/gondviselőtől vagy a diétás szolgáltatást igénybe vevő személytől.

A dietetikus a rendelkezésre álló információk és a Hungast csoport belső szabályozása alapján dönt az eliminációs igény teljesítéséről és a vállalt diétás igényt rögzíti a **Szülői/gondviselői nyilatkozat diétás szolgáltatásról és a szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló vagy a **Fogyasztói nyilatkozat diétás szolgáltatásról és a szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló dokumentumban, amelyet eljuttat szülő/gondviselő/fogyasztó részére.

Miután a szülő/gondviselő vagy fogyasztó a dietetikus által is kitöltött **Szülői/gondviselői nyilatkozat diétás szolgáltatásról és a szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló vagy **Fogyasztói nyilatkozat diétás szolgáltatásról és a szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló dokumentumot visszakapta, a lap alján ismét alá kell írnia, amellyel elfogadja a szolgáltató eliminációs igény teljesítéséről szóló vállalását. Ezt követően kezdhető meg a diétás szolgáltatás megrendelése és kiszolgálása.

Amennyiben a szolgáltató eliminációs igény teljesítéséről szóló vállalását a szülő/gondviselő/fogyasztó nem fogadja el, akkor azt jeleznie kell a szolgáltató számára és ebben az esetben tudomásul kell vennie, hogy a szolgáltató a diétás közétkeztetési szolgáltatás nyújtására vonatkozó ellátást megtagadja.

4. Diétás étlapok

A Hungast csoport területileg illetékes dietetikusai minden esetben elkészítik a speciális táplálkozási igénynek megfelelő étrendet. Az étlapot minden esetben eljuttatják a diétás szolgáltatás igénybe vételét biztosító intézmény részére.

A Rendelet szerint:

„6. § (1) A Közétkeztető minden, általa biztosított étkezéshez étlapot készít, és azt az Intézmény az étkezők – bölcsődékben, valamint nevelési-oktatási intézményekben a szülők – által is jól látható helyen kifüggeszti, és elektronikus formában is elérhetővé teszi, ha az ehhez szükséges feltételek az Intézmény-nél rendelkezésre állnak.”

A diétás szolgáltatás igénybe vevők, illetve kiskorú igénybevevő esetén szülei/gondviselőik az étlapok rendelkezésre bocsátását kérhetik az intézményektől. Továbbá a Hungast csoport területileg illetékes dietetikusa is megküldi azt részükre elektronikus formában, amennyiben erre vonatkozó igényüket, valamint email címük megőrzésére vonatkozó hozzájárulásukat írásban jelzik részére.

5. Diétás ételek minőségbiztosítása


A Hungast csoport garantálja, hogy a diétás ételek készítése során a Rendelet alábbi elvárásainak eleget tesz:

15. § (3) Az (1) bekezdés szerinti diétás étrend összeállítása során csak olyan élelmiszer használható fel, amely az adott diétás célra alkalmas.

(4) A diétás étrendet alkotó ételeket a megadott diétára való alkalmasságot befolyásoló anyag kizárásával kell elkészíteni, tárolni, szállítani, átadni a végső fogyasztónak, kizárva az ételek ilyen anyaggal való szennyeződésének lehetőségét.

(5) A gluténérzékenyek részére szánt diétás ételek készítéséhez búza, rozs, árpa, zab vagy ezek keresztezett változatait tartalmazó élelmiszerek közül csak a gluténérzékenyeknek szánt élelmiszerek összetételéről és címkézéséről szóló uniós rendelet szerinti „gluténmentes” jelöléssel ellátott élelmiszerek használhatók fel.

(6) A diétás étrend összeállításánál a változatosság mutatóra, valamint a naponta biztosítandó élelmiszerekre, élelmiszercsoportokra vonatkozó előírásokat a diétát igénylő személy állapotának és a rá vonatkozó diéta típusának megfelelően kell betartani.

	TÁJÉKOZTATÓ DIÉTÁS SZOLGÁLTATÁS IGÉNYLÉSÉHEZ		
Kiadás dátuma: 2020.07.15.	Verziószám: 3.	Azonosító: MU-8.5-2-2M	Oldalszám: 4/4.

A diétás szolgáltatási színvonal magas szintű biztosítása érdekében a Hungast csoport közétkeztetési tevékenységet végző gazdasági társasága és az általa foglalkoztatott dietetikus vállalja, hogy

- a) a kötelezően vállalt elimináció esetében az eliminálandó összetevő sem szándék szerint, sem keresztzennyeződés által nem lehet jelen a szolgáltatott, speciális táplálkozási igényeket kielégítő élelmiszerben;
- b) a kötelezőn felül vállalt elimináció esetében a nyersanyag-válogatás és ételkészítés során az élelmiszer összetevők szándék szerint nem kerülnek felhasználásra.

Ez utóbbi feltételt a diétás szolgáltatás igénybe vevőnek, illetve kiskorú igénybevevő esetén szüleinek/gondviselőiknek el kell fogadniuk, hogy a kötelezőn felül vállalt eliminálandó összetevő a 1169/2011/EU rendelet II. mellékletében (Allergiát vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek) nem szerepel, mint kötelezően jelölendő élelmiszer. Ennél fogva a szolgáltató nem rendelkezik kellő információival ezen összetevők beszerzett termékekben kontaminációval (keresztzennyeződéssel) való jelenlétéről, így csak a szándék szerinti összetevők körében történő kizárásukat tudja garantálni. Ezen összetevők az ételkészítés során felhasznált élelmiszerekben, így az ellátott étrendjében nyomokban előfordulhatnak.

A diétás ételek minden esetben egyedi csomagolásban kerülnek kiszállításra az intézmények részére, melyeken minden esetben jelölésre kerül:

- a speciális táplálkozási igénnyel rendelkező fogyasztó neve,
- a diétás szolgáltatás igénybevételét biztosító intézmény neve.

6. Adatkezelés

A speciális táplálkozási igénnyel rendelkező fogyasztók kiszolgálása során a Hungast csoport kiemelten érzékeny adatokat kezel. Ennek megfelelően gondoskodunk ezen adatok megfelelő megőrzéséről, védelméről, majd a célhoz kötöttség megszűnését követően azok végleges megsemmisítéséről.

A Hungast csoport rendelkezik a vonatkozó Európai Uniós szabályozás szerinti **Adatvédelmi szabállyal** és **Adatkezelési tájékoztatóval**. Az **Adatkezelési tájékoztató** a 3. pontban említett diétás nyilatkozathoz csatoltan, valamint a <https://www.hungast.hu/adatvedelem.html> oldalon elérhető.

7. Visszajelzések, észrevételek

A diétás szolgáltatás igénybe vevők, illetve kiskorú igénybevevő esetén szüleinek/gondviselőik szolgáltatással kapcsolatos észrevételeit jelezhetik a

- területileg illetékes vezető,
- területileg illetékes dietetikus,
- a Hungast csoport központja (lásd: <https://www.hungast.hu/kapcsolat.html>) felé.